

na základě zvláštního zákona nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné správy, které bylo vydáno v souladu se zákonem, poskytují služby obecného hospodářského významu, je z hlediska aplikace předpisů veřejného soutěžního práva specifické; odpovídá specifikům, jež vůči těmto soutěžitelům platí i na úrovni komunitární. Podle článku 86 Smlouvy ES soutěžitelé, kteří jsou pověřeni poskytováním služeb obecného hospodářského významu nebo které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají soutěžní regulaci primárního práva komunitárního za předpokladu, že uplatnění těchto pravidel právně nebo fakticky těmto soutěžitelům neznemožňuje plnění zvláštních úkolů, jejichž plnění jim bylo administrativně svěřeno. V tomto smyslu je důvodu interpretovat i pravidlo vyplývající z § 1 odst. 3 ZOHS. Nejde tedy o úplné vyjmutí soutěžitelů, kteří uvedené podmínky splňují, z osobní působnosti soutěžních pravidel, ale toliko o vyjmutí v míře nezbytné, jež je způsobilá zajistit těmto soutěžitelům plnění svěřených úkolů. Vynětí z působnosti ZOHS přichází podle § 1 odst. 3 ZOHS v úvahu za kumulativního splnění dvou základních podmínek. První z nich spočívá v nutnosti kvalifikovat příslušného soutěžitele jako soutěžitele poskytujícího služby obecného hospodářského významu. Druhá z podmínek pak spočívá v prokázání skutečnosti, že úplná aplikace soutěžních pravidel by takovému soutěžiteli zcela znemožnila činnost, v níž služba obecného hospodářského významu spočívá a jejíž plnění mu bylo uloženo. Pokud jde o otázku plnění služby obecného hospodářského významu, pak tu lze ve všech případech aplikace ZOHS (bez rozdílu mezi aplikací na případy s komunitárním prvkem či bez něj, k tomu níže) předně vyjít ze Směrnice Evropské komise ES č. 80/723 o transparentnosti, podle níž službu obecného hospodářského významu plní ti soutěžitelé, na jejichž činnost mohou jednotlivé členské státy vykonávat přímo či zprostředkovaně rozhodující vliv. Soutěžitel plnící službu obecného hospodářského významu je takový soutěžitel, jenž ve prospěch státu, bez ohledu na to, zda stát je odběratelem jím dodávaného zboží nebo zda má stát toliko zájem na tom, aby zboží bylo na trh dodáváno, toto zboží dodával za určitých administrativně stanovených kvalitativních i množstevních podmínek, v určité administrativně stanovené kvalitě a zpravidla za administrativně stanovené ceny či jiné obchodní podmínky. Tyto podmínky byly v devadesátých letech minulého století upřesněny Evropským soudním dvorem zejména v případech „*Commune d'Almelo*” (rozsudek ve věci C-393/92, *Municipality of Almelo and others v. NV Energiebedrijf IJssel*, 1994, ECR I-1477) a „*Corbeau*” (rozsudek ve věci C-320/91, *Corbeau v. Belgian Post Office*, 1993, ECR I-2533), když bylo judikováno, že poskytování takových služeb musí být uskutečňováno nepřetržitě, kontinuálně, musí být realizováno na celém administrativně vymezeném území vůči všem odběratelům a za jednotných cenových podmínek při udržení dlouhodobě konstantní kvality. Jde tak o administrativním způsobem uložené poskytování zcela specifických služeb, u nichž veřejný zájem na jejich řádném, včasém a úplném poskytnutí převažuje nad zájmem ochrany hospodářské soutěže a jejichž poskytování zachování jinde vyžadovaných férových soutěžních podmínek na trhu alespoň zčásti vylučuje. Pokud jde o druhou podmínku, již je skutečnost, že uplatnění zákona by znemožnilo poskytování těchto služeb, je nutné zdůraznit, že vychází z testu nezbytnosti a přiměřenosti vyjmutí z dosahu ZOHS. Vyjmutí z působnosti ZOHS je nezbytné a zároveň přiměřené pouze tam, kde samotné administrativně realizované uložení plnění určitého úkolu stanoví pravidlo, jež musí soutěžitel splnit a jež by jinak mohlo být posuzováno z pohledu jednotlivých skutkových podstat v ZOHS uvedených. Pokud tedy příslušný soutěžitel disponuje výhradní licencí pro určitou činnost, výhradnost této činnosti je pro její řádné uskutečňování nezbytná a zároveň potřeba tuto činnost realizovat za shodných

podmínek na celém vymezeném území fakticky znemožňuje, aby na určité části takového území byla pro spotřebitele poskytována výhodněji, byť by takové pro ně výhodnější poskytování této služby spotřebitelé legitimně očekávali, a právě snahou o dodržení těchto podmínek je vedeno posuzované jednání, nepůjde o jednání v rozporu se ZOHS, byť by určité znaky jeho porušení mohlo vykazovat. Důležité v daném případě je pochopit pravidlo, že právě z toho důvodu, aby služba mohla být realizována vůči všem spotřebitelům, a to na základě administrativního rozhodnutí v určité jednotné kvalitě, není možné, aby část spotřebitelů s využitím soutěžní legislativy usilovala o získání pro sebe výhodnějších podmínek, byť by takových podmínek bylo možno vůči nim dosáhnout, nemusel-li by soutěžitel tutéž službu poskytovat na celém vymezeném území za administrativně stanovených podmínek. Třeba totiž zdůraznit, že v daném případě příslušný soutěžitel již nedisponuje oprávněním svobodně se rozhodnout, v jakém rozsahu bude své aktivity podléhající režimu služby obecného hospodářského významu na trhu realizovat, ale má povinnost tyto služby realizovat plně a za podmínek již určených.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že není splněna žádná z obou podmínek. Soud v této otázce považuje za správné a odůvodněné konstatování žalovaného v bodu 21. napadeného rozhodnutí, kde žalovaný nesplnění první z obou shora uvedených podmínek odůvodňuje tím, že poskytování služeb obecného hospodářského významu ve veřejné autobusové dopravě je spojeno s trváním právního vztahu založeného smlouvou o závazku veřejné služby. Pokud Ústecký kraj tuto smlouvu vypověděl, pak se žalobce za situace, kdy nepožádal o odejmutí licence, stal provozovatelem autobusové dopravy komerčního charakteru, tj. dopravcem, který své služby neposkytuje ve prospěch Ústeckého kraje (tedy ve prospěch veřejný). Pro soud je však nyní v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí rozhodující, že i v případě, kdy by činnost žalobce byla považována za poskytování služeb obecného hospodářského významu, tj. poskytování veřejné linkové autobusové dopravy, na jejímž řádném poskytnutí je dán veřejný zájem, ať už demonstrován vznikem závazku veřejné služby či při nejextenzivnějším pojetí zájmem na zajištění dopravní obslužnosti určitého území, a to i při neexistenci samotného závazku veřejné služby, nebyla by splněna druhá z obou podmínek, tj. že uplatnění ZOHS by znemožnilo poskytování těchto služeb. Dodržení zákazu nezneužívat dominantní postavení podle § 11 odst. 1 ZOHS by žalobci poskytování služeb nebránilo. Je-li přitom napadené rozhodnutí vystavěno na závěru, podle něhož žalobce přerušil provoz veřejné linkové dopravy, přičemž svůj úmysl přerušit provoz k 1.8.2006 oznámil teprve dne 26.7.2006, čímž neposkytl dostatečný časový předstih umožňující včasnou adaptaci na nastalou situaci, pak není důvodu přisvědčit tvrzení, že by konkrétní oznámení přerušení provozu ve vztahu ke konkrétním spojům a konkrétním linkám s dostatečným předstihem žalobci poskytování služeb znemožnilo. Nebylo to tedy pravidlo vyplývající z § 11 odst. 1 ZOHS, které by žalobci znemožnilo poskytovat služby, ale žalobce sám poskytování služby přerušil v kontextu sporu, který s odběratelem těchto služeb měl, a právě v časových okolnostech tohoto přerušení bylo shledáno porušení ZOHS. Klíčová pro posouzení je skutečnost, že žalobce mohl poskytovat služby v souladu s předpisy regulujícími pravidelnou linkovou autobusovou dopravu, aniž by zároveň jednal jemu vytýkaným způsobem, tj. aniž by oznámení o přerušení provozu dopravy Ústeckému kraji sdělil s nedostatečným předstihem. Právní regulace provozu autobusové dopravy nijak nevylučovala, aby žalobce svůj záměr Ústeckému kraji sdělil s předstihem delším, pro Ústecký kraj dostatečným; žalobcovo jednání, které podle žalovaného